

مدیریت منابع آب و بحران خشکسالی موجود در ایران و ارایه راهکارهای اجرائی در راستای کاهش اثرات آن

سامان احمدی زاد- مدیر دفتر فنی، مطالعات و تحقیقات شرکت تجهیز آب جم

پست الکترونیک: Ahmadizad@TAJCO.org

عباس پورجم- مدیر عامل شرکت تجهیز آب جم

پست الکترونیک: Info@TAJCO.org

سوران احمدی زاد- دانشجوی کارشناسی مدیریت بازرگانی، دانشگاه کردستان

علی حسین زاده- دانشجوی کارشناسی مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

چکیده

واقع شدن بخش های عمده ای از کشورمان در زمره مناطق جغرافیایی خشک و نیمه خشک، ویژگی های خاص توپوگرافی، توزیع ناموزون زمانی و مکانی بارندگی ها و استحصال و مصرف بی مهار منابع محدود آبی، موجب شده تا اکثر مناطق آن در مرز تنش آبی قرار گیرد، تا حدی که عواقب آن آینده ای نگران کننده در پی خواهد داشت که نشانه های آن از هم اکنون نمایان است. لذا در همین راستا مدیریت جامع آب جهت دستیابی به توسعه پایدار امری اجتناب ناپذیر تلقی می گردد. مدیریت منابع آب کشور دارای حلقه های ضعیف و مفقودی است که مانع از کامل یا بسته شدن چرخه مدیریتی می شود. فقدان برنامه ریزی جامع و دورنگر (دراز مدت)، توجه ناکافی به تعهد عملی در برنامه و مرحله ارزیابی و به طور کلی فرآیند چرخش اطلاعات برای تصحیح شیوه های مدیریتی، مهم ترین دلایل نارسایی های گسترده در چرخه مدیریت بهره برداری به شمار می روند. برنامه ریزی های کلان، دراز مدت و جامع امکان آن را فراهم می آورند تا برنامه های میان مدت به شکل دقیق تری تهیه و تنظیم گردند و اهداف دراز مدت را نیز در برگیرند. به علاوه در این شکل از برنامه ریزی با پشتیبانی مطالعات طرح جامع، امکان آن به وجود می آید تا برنامه های ملی و منطقه ای به صورت یکپارچه و در تمامیت خود انجام پذیرند، زیرا در برنامه ریزی میان مدت و سالانه به تبعیت از نظام اداری- سیاسی جامعه، می تواند ارتباط و یکپارچگی کلیت مدیریت منابع آب به میزان زیادی از بین می رود. بحران آب یک بحران مدیریتی است، از این رو مقاله حاضر موضوع بحران آب، راهکارهای حل چالش های مرتبط با آن، معرفی راهکارهای خروج از بحران، محدودیت های مدیریت منابع آب در کشور، چرخه مدیریت منابع آب ایران، راهکارهای اجرائی به منظور کاهش خسارات بحران خشکسالی و نهایتاً راهکارها و سیاست های اصلاحی را بیشتر مورد مطالعه و بحث قرار می دهد.

واژگان کلیدی: مدیریت، منابع آب، مدیریت، بحران، خشکسالی، راهکار اجرائی.